

Woord van het jaar

1. Welk woord was de winnaar van de verkiezing?

a. Bokitoproof.

Op de site www.woordvanhetjaar2007.nl stond een lijst van tien kandidaten. Het woord 'bokitoproof' heeft met 19% de meeste stemmen behaald en is daarmee de winnaar van de verkiezing geworden. 'Comadranken' en 'klimaatneutraal' werden respectievelijk tweede en derde. 'VOC-mentaliteit' was in 2006 het woord van het jaar. Overigens heeft Van Dale waarschijnlijk wel meer dan 3650 nieuwe woorden geteld, maar vonden ze het niet de moeite waard om alle nieuwe woorden in een (tijdelijke) update van het woordenboek op te nemen.

<http://www.onzetaal.nl/dossier/mooiewoorden.php>

<http://www.depers.nl/binnenland/154531/Bokitoproof-is-Woord-van-het-Jaar.html>

Taalevolutie

2. Wat voorspelt men onder andere voor het Nederlands in 2082?

a. Een toename van smileys in gewone teksten.

Deze voorspelling leek de meeste lezers van het blad Onze Taal althans 'goed mogelijk'. Wat de andere drie uitspraken over het Nederlands betreft: slechts een minderheid van de mensen was ervan overtuigd dat het Nederlands in 2082 niet meer bestaat, dat meer mensen straattaal spreken of dat sms-taal de gewone spelling heeft vervangen.

<http://www.onzetaal.nl/genoot/persbericht.pdf>

Familie

3. Welke talen behoren tot dezelfde taalfamilie?

b. Pools, Russisch en Bulgaars.

Het Pools, Russisch en Bulgaars behoren alle drie tot de familie van Slavische talen. Voor de andere rijtjes geldt dat er telkens één vreemde eend in de bijt zit. Zo behoren Nederlands en Engels beide tot de Germaanse talen, terwijl Frans een Romaanse taal is. Het Tsjechisch en Kroatisch zijn Slavische talen en ook Spaans en Portugees zijn familie van elkaar: zij horen tot de Romaanse talen. Het Baskisch en het Hongaars zijn beide geen lid van een van deze

families; ze maken zelfs geen deel uit van de overkoepelende familie van de Indo-Europese talen. Over de wortels van het Baskisch tast men nog helemaal in het duister; het wordt daarom wel een 'isolaat' genoemd.

http://nl.wikipedia.org/wiki/Indo-Europese_talen

<http://nl.wikipedia.org/wiki/Isolaat>

Mis(s) België

4. Waarom was dat?

d. Ze spreekt geen Nederlands.

Het feit dat de nieuwe Miss België een in het Nederlands gestelde vraag niet goed begreep en in het Frans antwoordde, bleek voor het aanwezige publiek aanleiding tot boe-geroep. De taalstrijd in België is recentelijk weer opgelaaid; wellicht verklaart dit de heftige reactie van het publiek.

<http://www.trouw.nl/deverdieping/overigeartikelen/article872094>

http://www.wereldomroep.nl/actua/europa/westeuropa/act20050511_belg

Slaap kindje slaap

5. Wat is hiervan de oorzaak?

b. Met de liedjes raken baby's gewend aan klanken en woorden.

Slaapliedjes zijn niet alleen slaapverwekkend (letterlijk), maar kunnen er ook voor zorgen dat baby's de overgang maken van huilen naar brabbelen en uiteindelijk naar praten. Wanneer ouders voor het slapen liedjes zingen, worden kinderen niet alleen gekalmeerd, maar raken ze ook bekend met de klanken van taal, en dit blijkt de taalontwikkeling te stimuleren.

<http://www.abc.net.au/news/stories/2007/12/07/2112889.htm?section=australia>

Schelden in gebarentaal

6. Waarom vinden zij dat?

d. Ouders en docenten van dove kinderen willen de gesprekken kunnen volgen.

De meeste docenten en ouders van doven weten eigenlijk niet hoe ze moeten schelden in gebarentaal. Dat is vervelend, want ze kunnen daardoor de gesprekken van doven niet goed volgen. Wanneer (niet-dove) ouders niet kunnen volgen wat er precies gebeurt, kunnen ze er ook niet achter komen waarom bijvoorbeeld een ruzie is ontstaan.

<http://www.bondtegenvloeken.nl/index.php?nieuwsID=256&paginaID=2>

http://www.nd.nl/Document.aspx?document=nd_artikel&id=104637

Met je ogen en oren

7. Wat was het resultaat van dat onderzoek?

a. Een sluier heeft geen effect op de verstaanbaarheid.

Waarschijnlijk komt dat doordat zowel de spreker als de luisteraar bepaalde strategieën toepast om de verstaanbaarheid niet verloren te laten gaan (bijvoorbeeld harder praten of beter luisteren). Het betreffende onderzoek werd uitgevoerd nadat in een Britse krant een artikel was verschenen waarin de (toenmalige) voorzitter van het Britse Lagerhuis opmerkte dat vrouwen die tijdens vergaderingen een sluier droegen daardoor minder goed verstaanbaar waren.

http://www.iafpa.net/abstracts07/Donnelly_et_al_-_IAFPA_2007.pdf

<http://www.vpro.nl/nwq>

<http://nl.wikipedia.org/wiki/McGurk-effect>

Fries

8. Wat is het verschil tussen de Friese en Nederlandse voorbeelden?

c. In de Friese zinnen staat geen onderwerp.

In het Fries kan het onderwerp van de zin worden weggelaten (als het een tweede persoon enkelvoud is). Dus in plaats van *Kom je morgen?* is het *Kom morgen?* Dit verschijnsel komt in veel talen voor; onder meer in Romaanse talen, zoals het Italiaans en Spaans. In deze talen geeft de uitgang van het werkwoord genoeg informatie om af te leiden wat het onderwerp van de zin is.

<http://www.kennislink.nl/web/show?id=159196>

<http://www.kennislink.nl/web/show?id=169204>

<http://www.kennislink.nl/web/show?id=153221>

Extra materiaal bij deze quiz op <http://www.taalstudio.nl>

Partners

De Praktijk

natuurwetenschappelijk onderwijs

Mede mogelijk dankzij

GENOOTSCHAP
OnzeTaal

NWO
Taalvererving en Meertaligheid

UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

Universiteit Utrecht
Faculteit Geesteswetenschappen

De Talenquiz is een initiatief van De Taalstudio en De Praktijk en wordt geschreven door De Taalstudio. De quiz wordt maandelijks gratis verstuurd naar de abonnees en daarnaast verspreid via www.taalstudio.nl, www.kennisnet.nl en www.kennislink.nl. De Taalstudio is volstrekt onafhankelijk in onderwerpkeuze, formulering en verwijzing. Op dit product zijn de Algemene Voorwaarden van de Taalstudio van toepassing.